

Lausunto

25.8.2022

VN/21735/2022
VN/21735/2022-PLM-5

Liikenne- ja viestintäministeriö

Puolustusministeriön lausunto 1) valtioneuvoston asetus liikenne- ja viestintäministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta; 2) liikenne- ja viestintäministeriön asetus liikenne- ja viestintäministeriön työjärjestyksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa otsikon asiassa. Puolustusministeriö antaa lausunnon koko puolustushallinnon osalta.

Asetusmuutosten pääasiallisena tarkoituksena on säätää valtion kyberturvallisuusjohtajasta, hänen tehtävistään ja viran kelpoisuusvaatimuksista. Muutoksen yhteydessä ministeriöstä annettuun asetukseen ja ministeriön työjärjestykseen tehdään eräitä muita muutoksia. Muutoksen tavoitteena on vakiinnuttaa ja vahvistaa valtion kyberturvallisuusjohtajan asema valtioneuvoston tukena.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan valtion kyberturvallisuuden koordinaatiota tiivistetään, ja vastuu siitä on valtioneuvoston kanslialla. Puolustusministeriö toteaa, että kyberturvallisuusjohtajan tehtävä perustettiin kuitenkin Liikenne- ja viestintäministeriöön määräaikaisena ja tavoitteena oli nimenomaisesti kyberturvallisuusstrategian päivittäminen ja erityisesti sen toimeenpano-ohjelman laatiminen.

Valtioneuvoston asetuksen 405/2003 muuttamista koskevassa perustelumuiotiossa todetaan, että: "Valtion kyberturvallisuusjohtajan tehtävä on laaja-alainen ja edellyttää lähes jatkuvaa valmiutta reagoida kriittisessä kyberhäiriötilanteessa mm. tilannekuvan muodostamiseksi valtionjohdolle ja tarvittavan viranomaiskoordinaation varmistamiseksi." Luonnoksesta käy ilmi, että kyberturvallisuusjohtajan tehtäväkenttää ollaan osaltaan laajentamassa kehittämispainotteisesta roolista operatiiviseen toimintaan. Tämä tehtäväkentän laajentaminen tulisi myös näkyä selkeämmin asetuksen esitöiden taustoituksessa.

Nyt esitetyssä asetusmuutoksessa valtion kyberturvallisuusjohtajan tehtävän kelpoisuusvaatimuksia päivitetään sekä hänen asemaansa liikenne- ja viestintäministeriön organisaatiossa muutetaan suoraan kansliapäällikön alaisuuteen. Puolustusministeriö katsoo erittäin tärkeäksi huolehtia, että viran tehtävänalaan soveltuva perehtyneisyys arvioitaessa perehtyneisyyttä ei arvioida pelkästään liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan perehtyneisyyden kautta, vaan arvioidaan perehtyneisyyttä kyberturvallisuuteen osana kokonaisturvallisuutta sekä osana ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Tämä on merkittävää poikkihallinnollisen kansallisen roolin varmistamiseksi.

Kelpoisuusvaatimuksiin liittyen perustelumuiotiossa todetaan, että: Virkamieslain 7 §:n (1011/2018) 1 momentin 3 kohdan (913/2019) ministeriön virkaan, jonka tehtäviin kuuluu toimia ministeriön valmiuspäällikkönä, jonka tehtäviin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä tai jonka tehtäviin kuuluu muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja voidaan nimittää vain Suomen kansalainen. Valtion kyberturvallisuusjohtajan tehtäviin kuuluu valmius- ja varautumistehtäviä, joten virkaan voidaan nimittää vain Suomen kansalainen."

Postiosoite
Postadress
Postal Address
PuolustusministeriöKäyntiosoite
Besöksadress
OfficePuhelin
Telefon
TelephoneFaksi
Fax
Faxs-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Valtion virkamieslain (750/1994) 8 a §:n 2 momentin mukaan virkaan nimittämisen edellytyksenä on, jos niin valtioneuvoston asetuksella säädetään, että virkaan nimitettävällä on voimassa oleva turvallisuusselvityslain (726/2014) tarkoitettu henkilöturvallisuusselvitystodistus. Saman pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 2 momentissa tarkoitetusta henkilöturvallisuusselvitystodistusta koskevasta vaatimuksesta, jos virkaan nimitettävällä on oikeus muutoin kuin satunnaisesti käsitellä turvallisuusluokan I tai II asiakirjoja tai muita sellaisia salassa pidettäviä asiakirjoja, joihin sisältyvän salassa pidettävän tiedon oikeudeton paljastaminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa erityisen suurta tai merkittävää vahinkoa salassapitosäännöksessä tarkoitetulle yleiselle edulle, tai jos hänen on muutoin tarkoitus toimia tehtävässä, jossa sen luonteen vuoksi edellytetään erityistä luotettavuutta. Edelleen turvallisuusselvityslain 20 §:ssä säädetään laajan turvallisuusselvityksen piiriin kuuluvista tehtävistä.

Edellä mainittujen lainkohtien perusteella puolustusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että myös mahdollinen vaatimus henkilöturvallisuusselvityksestä tulisi asetusmuutoksessa ja sen perustelumuistiossa käsitellyksi riittävällä tavalla.

Valtion kyberturvallisuusjohtajan aseman nostaminen suoraan kansliapäällikön alaisuuteen tukee osaltaan hallitusohjelman tavoitteeseen pääsemistä ja tehtävän kautta syntyvän tuen luomiseen tulee varata myös riittävät resurssit.

Yksikön johtajan sijainen, hallitusneuvos Minnamaria Nurminen

Hallitussihteeri

Anna Gau

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/21735/2022-PLM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: